

Dosarul nr. 3r-144/23
2-21073886-01-3r-10042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: T. Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, D. Băbălău, I. Dutca)

DECIZIE

05 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Mariana Pitic

examinând recursul depus de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, terți Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, Întreprinderea de Stat Institutul de Geodezie, Prospeccțiuni Tehnice și Cadastru „Ingeocad”, Agenția Relației Funciare și Cadastru, Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea Răspunsului Agenției Servicii Publice nr.01/366 din 21 ianuarie 2021, anularea deciziei nr.01/P113/21 din 11 martie 2021, obligarea Agenției Servicii Publice să recepționeze și să înregistreze terenurile domeniului privat al municipiului Chișinău aferent construcțiilor locative (fondul locativ, inclusiv case de tip bloc, case individuale), precum și a bunurilor accesorii acestora, inclusiv garajelor cetățenilor, terenuri aprobate prin deciziile Consiliului municipal Chișinău nr.3/26 din 02 aprilie 2013, nr.2/18-1 din 27 februarie 2014, nr.2/18-2 din 27 februarie 2014, nr.4/15 din 13 mai 2014 și nr.11/52 din 23 decembrie 2014,

împotriva încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 12 noiembrie 2021, Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, terți Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, Întreprinderea de Stat Institutul de Geodezie, Prospeccțiuni Tehnice și Cadastru „Ingeocad”, Agenția Relației Funciare și Cadastru, Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea Răspunsului Agenției Servicii Publice nr.01/366 din 21 ianuarie 2021, anularea deciziei nr.01/P113/21 din 11 martie 2021, obligarea Agenției Servicii Publice să recepționeze și să înregistreze terenurile domeniului privat al municipiului Chișinău aferent construcțiilor locative (fondul locativ, inclusiv case de tip bloc, case individuale), precum și a bunurilor accesorii acestora, inclusiv garajelor cetățenilor,

terenuri aprobate prin deciziile Consiliului municipal Chișinău nr.3/26 din 02 aprilie 2013, nr.2/18-1 din 27 februarie 2014, nr.2/18-2 din 27 februarie 2014, nr.4/15 din 13 mai 2014 și nr.11/52 din 23 decembrie 2014.

La 20 decembrie 2021 Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au înaintat cerere de concretizare a cerințelor solicitând: anularea răspunsului Agenției Servicii Publice nr. 01/366 din 21 ianuarie 2021; anularea deciziei Agenției Servicii Publice cu privire la cererea prealabilă nr.01/P-113/21 din 11 martie 2021; obligarea Agenției Servicii Publice să recepționeze și să înregistreze terenurile domeniului privat al municipiului Chișinău aferent construcțiilor locative (fondul locativ, inclusiv case de tip bloc, case individuale), precum și a bunurilor accesorii acestora, inclusiv garajelor cetățenilor, terenuri aprobate prin deciziile Consiliului municipal Chișinău nr. 3/26 din 02 aprilie 2013, nr. 2/18-1 din 27 februarie 2014, nr. 2/18-2 din 27 februarie 2014, nr. 4/15 din 13 mai 2014 și nr. 11/52 din 23 decembrie 2014.

Prin hotărârea din 25 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă acțiunea depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău.

La 05 decembrie 2022, Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, au depus apel împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă integral acțiunea.

La 02 mai 2023, Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au depus cerere de apel suplimentară, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 16 mai 2023, Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au depus recurs împotriva încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea contestată, motivând că au depus cererea de apel la data de 05 decembrie 2022, care a fost completată prin depunerea la data de 02 mai 2023 a unor motive suplimentare de ilegalitate a hotărârii primei instanțe.

A indicat că în cererea de apel depusă la 05 decembrie 2022 au fost invocate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, astfel încât motivarea apelului a fost depusă împreună cu apelul, mai mult ca atât nici în denumirea cererii, cât și din conținutul cererii de apel nu se constată că a fost depus un apel nemotivat. A invocat că apelantul nici nu și-a rezervat dreptul de a depune apel motivat.

A solicitat admiterea recursului, anularea încheierii contestate cu restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel declarată de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 04 mai 2023, fiind notificată Consiliului mun. Chișinău și Primarului General al mun. Chișinău la data de

10 mai 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.60, Vol. II). Astfel, recursul depus la 16 mai 2023, este în termen.

La 05 iunie 2023 în adresa intimaților a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă, nu și-au valorificat dreptul de a depune referințe.

În conformitate cu dispozițiile art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La caz, Completul de judecată nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece, în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din materialele cauzei rezultă că, la 12 noiembrie 2021, Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au depus cerere de chemare în judecată (concretizată la 20 decembrie 2021) împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, terți Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, Întreprinderea de Stat Institutul de Geodezie, Prospekțiuni Tehnice și Cadastru „Ingeocad”, Agenția Relației Funciare și Cadastru, Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea Răspunsului Agenției Servicii Publice nr.01/366 din 21 ianuarie 2021, anularea deciziei nr.01/P113/21 din 11 martie 2021, obligarea Agenției Servicii Publice să recepționeze și să înregistreze terenurile domeniului privat al municipiului Chișinău aferent construcțiilor locative (fondul locativ, inclusiv case de tip bloc, case individuale), precum și a bunurilor accesorii acestora, inclusiv garajelor cetățenilor, terenuri aprobate prin deciziile Consiliului municipal Chișinău nr.3/26 din 02 aprilie 2013, nr.2/18-1 din 27 februarie 2014, nr.2/18-2 din 27 februarie 2014, nr.4/15 din 13 mai 2014 și nr.11/52 din 23 decembrie 2014.

Prin hotărârea din 25 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă acțiunea depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de recurs apreciază concluzia instanței de apel neîntemeiată, fiind emisă în contradicție cu materialele dosarului.

Din înscrisurile anexate instanța de recurs constată că la 25 noiembrie 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a pronunțat dispozitivul hotărârii în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, terți Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, Întreprinderea de Stat Institutul de Geodezie, Prospekțiuni Tehnice și Cadastru „Ingeocad”, Agenția Relației Funciare și Cadastru, Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea Răspunsului Agenției Servicii Publice nr.01/366 din 21 ianuarie 2021, anularea deciziei nr.01/P113/21 din 11 martie 2021, obligarea Agenției Servicii

Publice să recepționeze și să înregistreze terenurile domeniului privat al municipiului Chișinău aferent construcțiilor locative (fondul locativ, inclusiv case de tip bloc, case individuale), precum și a bunurilor accesorii acestora, inclusiv garajelor cetățenilor, terenuri aprobate prin deciziile Consiliului municipal Chișinău nr.3/26 din 02 aprilie 2013, nr.2/18-1 din 27 februarie 2014, nr.2/18-2 din 27 februarie 2014, nr.4/15 din 13 mai 2014 și nr.11/52 din 23 decembrie 2014.

La 05 decembrie 2022, Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, au depus apel împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă integral acțiunea.

Tot din înscrisurile anexate rezultă că la 27 februarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a expediat Consiliului mun. Chișinău și Primarului General al mun. Chișinău, hotărârea motivată, prin intermediul oficiului poștal, fiind recepționată de către ultimii la 10 martie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.28, Vol. II).

Instanța de apel, prin încheierea emisă, a constatat că Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, a depus în termen apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, însă ultimii nu au depus în termen apelul motivat, acesta fiind depus cu omiterea termenului prevăzut expres de lege.

În susținerea recursului, Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au invocat că instanța de apel nejustificat a atribuit cererii de apel depuse la 05 decembrie 2022 calificativul de apel nemotivat or, apelanții au indicat motivele de fapt și de drept.

Conform art. 233 alin.(1) din Codul administrativ, cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art. 211 alin.(1) lit. a)–d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

Art. 211 alin. (1) lit. a)–d) din Codul administrativ, prevede că în cererea de chemare în judecată se indică instanța la care a fost depusă; numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia.

Din coroborarea prevederilor legale expuse mai sus și a circumstanțelor de fapt constatate, completul conchide că instanța de apel greșit a apreciat cererea de apel depusă la 05 decembrie 2022 de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, ca fiind apel nemotivat, în condițiile în care apelanții au indicat motivele de fapt și de drept, care în viziunea lor demonstrează netemeinicia hotărârii instanței de fond, în virtutea principiului disponibilității. Rezultă că cererea de apel corespunde rigorilor instituite de Codul administrativ.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că art. 232 alin. (2) din Codul administrativ prevede că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

La caz, Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, au întreprins măsurile necesare de protejare a dreptului de acces la instanță și, în interiorul termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii din 25 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani au depus la 05 decembrie 2022, apelul, împreună cu motivarea apelului, la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiat raționamentul instanței de apel precum că Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, nu au depus apelul motivat în termenul prevăzut expres de legislație, ultimii depunând motivarea apelului cu depășirea termenului de 30 zile, abia la data de 02 mai 2023.

Reieșind din cele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel incorect a constatat că cererea de apel depusă la data de 05 decembrie 2022, constituie apel nemotivat, iar cererea de apel motivată a fost depusă abia la data de 02 mai 2023.

În circumstanțele menționate, încheierea instanței de apel a fost emisă cu încălcări de procedură, ce afectează dreptul recurenților la un proces echitabil și, respectiv, urmează a fi casată. Or, menținerea încheierii contestate în condițiile enunțate ar constitui o încălcare a dreptului recurenților Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău de a dispune de drepturile sale procedurale, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, precum și îngrădirea accesului său la justiție.

Din considerentele enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus, a anula încheierea instanței de apel din 04 mai 2023, și de a adopta o încheiere nouă de remitere a cauzei la rejudecare, în instanța de apel pentru judecarea în fond a apelului depus de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău.

Se anulează încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, terți Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, Întreprinderea de Stat Institutul de Geodezie, Prospekțiuni Tehnice și Cadastru „Ingeocad”, Agenția Relației Funciare și Cadastru, Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea Răspunsului Agenției Servicii Publice nr.01/366 din 21 ianuarie 2021, anularea deciziei nr.01/P113/21 din 11 martie 2021, obligarea Agenției Servicii Publice să recepționeze și să înregistreze terenurile domeniului privat al municipiului Chișinău aferent construcțiilor locative (fondul locativ, inclusiv case de tip bloc, case individuale), precum și a bunurilor accesorii acestora, inclusiv garajelor cetățenilor, terenuri aprobate prin deciziile Consiliului municipal Chișinău nr.3/26 din 02 aprilie 2013, nr.2/18-1 din 27 februarie 2014, nr.2/18-2 din 27 februarie 2014, nr.4/15 din 13 mai 2014 și nr.11/52 din 23 decembrie 2014.

Se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecare.
Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Mariana Pitic